

Visie op het Jonge Kind

In dit visiestuk van Kindcentrum (in wording) Kogerveld, richten wij ons op het jonge kind van 2 tot 7 jaar. Kinderopvangorganisatie Freekids en OBS Kogerveld (onderdeel van Zaan Primair) werken samen om de transitie te maken naar een Kindcentrum. Op dit moment biedt Freekids op deze locatie peuterspelen (vanaf 2 jaar) en buitenschoolse opvang (vanaf 4 jaar) aan. OBS Kogerveld biedt onderwijs aan vanaf 3,6 jaar (middels de peuteracademie) tot en met groep 8. Wij sluiten met onze visie aan bij de visie van OBS Kogerveld, Freekids, het PACT Zaandam Oost, Zaan Primair en het overkoepelende netwerk Jonge Kind, waar zowel Zaan Primair als Freekids onderdeel van uit maken.

Fundament voor de toekomst: aansluiten op de ontwikkeling van het jonge kind:

Vanaf de geboorte totdat een kind vier jaar is, nemen de hersenen explosief toe, totdat de hersenen op zesjarige leeftijd al 95% van het volume van een volwassene hebben. Het is daarom logisch de hersenontwikkeling als uitgangspunt te gebruiken: als de hersenen nog niet toe zijn aan het verwerken van bepaalde informatie, is het onzinnig hier te veel tijd aan te besteden. Kinderen leren het meeste wanneer zij optimaal betrokken zijn. Hierdoor ontstaan nieuwe hersenverbindingen. Wij investeren daarom in het aansluiten bij de ontwikkeling van het jonge kind, om zo de kansen in de hogere groepen te vergroten.

Veiligheid voorop:

Het ervaren van veiligheid staat voorop bij de ontwikkeling. Zolang kinderen zich niet veilig voelen, zullen zij niet tot ontwikkeling komen. De stress die zij ervaren wanneer zij zich niet veilig voelen, maakt het onmogelijk om hersenverbindingen aan te leggen. Het is daarom belangrijk dat een kind affectie en bescherming ervaart, om zo tot een veilige relatie met de professional te komen. Wij zullen daarom altijd eerst investeren in een relatie met het kind, waardoor het kind zich op zijn of haar gemak voelt. Ook een voorspelbare omgeving zorgt voor het gevoel van veiligheid: ritme in de vorm van routines, verhaaltjes, liedjes en activiteiten dragen hieraan bij. Daarnaast zetten we ook bewust in op het ervaren van veiligheid binnen de groep, met de leeftijdsgenoten. Wanneer een kind zich bij de professional, binnen de groep en in het gebouw veilig voelt, spreken wij van optimaal welbevinden in de schoolse setting.

Serve and Return:

Kinderen hebben een aangeboren behoefte om interactie te hebben met de omgeving. Ze wijzen, brabbelen (of spreken), bewegen en proberen zo een reactie van de omgeving uit te lokken. Door adequaat te reageren op dit initiatief van het kind, bouwen we aan een relatie én kunnen we ondertussen de wereld van kinderen onder woorden helpen brengen. Dit principe staat bekend als "serve and return". Onze sensitief responsieve professionals reageren adequaat op dit principe.

Spelend leren:

Wanneer kinderen zich veilig voelen, zullen zij zich vrijer voelen om initiatief te nemen tot spreken of handelen (activiteiten). Als een handeling een kind net genoeg uitdaagt, zal het kind leren en ontwikkelen. Als professionals hebben wij de taak om de omgeving van het kind nét uitdagend genoeg te maken zodat het kind zich optimaal kan ontwikkelen. Dit doen wij door de wereld in het klein na te spelen. Zo kunnen de kinderen in de veiligheid van de groep oefenen "hoe de wereld in het echt werkt". Op deze manier leren kinderen situaties uit het "echte leven" voor te spelen en zijn zij voorbereid wanneer zij deelnemen aan die wereld. Zij vormen scripts (zo leren zij bijvoorbeeld hoe een bezoek aan een winkel of dokter verloopt, hoe het werkt als iemand op visite komt of hoe je verschillende feesten kunt vieren). Door deze betekenisvolle situaties uit te spelen, vergroten wij de betrokkenheid van de kinderen: een voorwaarde om nieuwe kennis en vaardigheden tot zich te nemen. De scripts bieden houvast in nieuwe situaties en zijn vervolgens de kapstokken waaraan nieuwe ervaringen en leerstof opgehangen worden. Doordat alle kinderen uit de groep dezelfde situaties naspelen, ontstaat er ook een gemeenschappelijke taal en betekenis. Dit vergemakkelijkt het socialiseren- het omgaan met elkaar. In onze groepen hebben wij daarom diverse hoeken: een huishoek, een bouwhoek, een themahoek, een leeshoek, een sensomotorische hoek en een verteltafel. Deze hoeken vullen wij, waar de situatie dit van ons vraagt, aan met andere hoeken. In de hoeken worden de kinderen uitgedaagd om tot interactie te komen, te handelen, te spelen en te spreken. De professionals monitoren

de betrokkenheid van de kinderen en met de doelen in het achterhoofd, zal vanuit een continu proces de leeromgeving verrijkt worden om het spel en daarmee de ontwikkeling te bevorderen.

Taalontwikkeling:

"De grenzen van mijn taal zijn de grenzen van mijn wereld"

Door de wereld, principes en begrippen om zich heen te kunnen benoemen, ontwikkelen kinderen zich op alle ontwikkelgebieden. Taal vormt hiermee een belangrijke pijler in de algehele ontwikkeling. Aangezien meer dan 50% van onze leerlingen meertalig opgroeit, volgen wij de visie van het handboek meertaligheid van het PACT. Hierdoor stimuleren wij ouders en kinderen tot het benoemen van de wereld in beide talen. Zo kan een simultane taalontwikkeling ontstaan: kinderen denken dan automatisch in beide talen. Daarom stimuleren wij dat ouders ook in de thuistaal met hun kinderen spreken over wat er op school is gebeurd. En op school stimuleren wij dat kinderen in het Nederlands verwoorden wat zij thuis ervaren. Maar ook dat zij elkaar steunen in hun taalontwikkeling. Dit houdt in dat de kinderen op school soms ook in hun thuistaal zullen spreken, opdat zij hun woordenschat in beide/alle talen uit kunnen breiden. Wanneer een kind in staat is om automatisch in beide talen te denken en spreken, ontstaat er meer ruimte in het werkgeheugen om andere (les)stof te kunnen verwerken. Voor alle kinderen geldt, dat het uitbreiden van de woordenschat leidt tot het begrijpen van de wereld om zich heen. Door een rijk taalaanbod en door kinderen uit te dagen tot interactie, werken wij aan het bereiken van deze doelen.

Talentontwikkeling:

Door bij de kinderen uit te gaan van de psychologische basisbehoeftes autonomie, competentie en relatie, ondersteunen wij de kinderen in hun persoonlijke groei. Door aan te sluiten op talenten van kinderen en deze uit te bouwen enerzijds en te ondersteunen in de ontwikkelingsbehoeftes anderzijds, werken wij aan een algehele ontwikkeling. Wij richten ons aanbod dan ook op deze brede ontwikkeling.

De rol van de professional:

Onze professionals beschikken over vaardigheden en attitudes die de kwaliteit waarborgen. Wij werken vanuit de PDCA-cyclus aan het versterken van onze rol als professionals en als team. Wij doen dit op basis van praktijkgerichte onderzoeken en werken evidence-informed. Als team leren wij van elkaar en met elkaar.

Onze professionals hebben de volgende taken:

- Monitoren van ontwikkeling: Door het observeren van onze kinderen op welbevinden en betrokkenheid kunnen wij aansluiten op de voorwaarden tot ontwikkeling. Daarnaast monitoren wij de competenties vloeiend en vlot vertellen, meten en spel, om zo binnen ons aanbod onderbouwde keuzes te kunnen maken.
- Taalontwikkeling ondersteunen: Wij modelen scripts en stimuleren taalontwikkeling door hardop te denken, te ondertitelen en door mee te spelen in de hoeken. Wij sluiten met ons taalaanbod aan op de taalontwikkeling van de kinderen en dagen hen uit tot onderlinge interactie.
- Verrijken van de leeromgeving: zoals eerder gezegd dagen wij kinderen uit door middel van een rijke leeromgeving. Een rijke leeromgeving gaat verder dan alleen het verrijken van hoeken met materiaal: ook door interactie kunnen wij de leeromgeving verrijken. Wij hebben oog voor zowel de cognitieve, (senso)motorische als sociaal-emotionele ontwikkeling en zetten bewust in op het versterken van executieve functies binnen ons reguliere aanbod.
- Spelend leren: voor elk van de ontwikkelingsgebieden zoeken wij naar mogelijkheden om dit door middel van spel aan te bieden aan de kinderen. Dit doen wij door gezamenlijke lesvoorbereidingen, waarin de huidige ontwikkeling van onze leerlingen, betekenisvolle thema's en de ontwikkeldoelen centraal staan.
- Samenwerking met de ketenpartners: onze professionals werken samen met een aantal ketenpartners uit de omgeving om zo de ontwikkeling van onze kinderen te kunnen ondersteunen.

Door de zorgstructuur binnen het kindcentrum (in wording) kunnen wij sneller schakelen wanneer er extra ondersteuning nodig is.

Doorgaande lijn naar de basisschool:

Onze werkwijzen zijn op elkaar afgestemd. Hierdoor wordt ervoor gezorgd dat de ontwikkeling van ieder kind een prima vervolg krijgt op het moment dat zij naar de basisschool gaat.

De rol van ouders/verzorgers:

Om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren, is samenwerking tussen het kindcentrum (in wording) en ouders/verzorgers van essentieel belang. Door ouders te betrekken bij het peuterspelen en het onderwijs, kan het kind in de thuissituatie gestimuleerd worden.

Wij stimuleren ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie proactief door onder andere informatiebijeenkomsten en weekberichten, thema aankondigingen, kindbesprekingen, inzet van de brugfunctionaris en ouderactiviteiten zoals de taaltassen.

De rol van de zorgcoördinator/intern begeleider/Pedagogisch coach:

In het werkplan doorgaande leerlijnen staan de rollen van diverse professionals omschreven. In ons kindcentrum (in wording) hebben wij echter één intern begeleider/zorgcoördinator, specifiek voor het jonge kind. Deze volgt de kinderen vanaf het moment dat zij bij peuterspelen starten totdat zij groep 3 verlaten. De rol van de VE-coach, zoals omschreven in het werkplan, valt hierdoor ook onder de taken van de intern begeleider/zorgcoördinator vanuit de basisschool. Ouders/verzorgers en professionals hebben hierdoor een vast aanspreekpunt. De intern begeleider/zorgcoördinator heeft overzicht over de doorgaande lijn, kan de ontwikkeling van de individuele kinderen en groepen volgen en werkt samen met beide organisaties. Hierdoor kunnen wij de kwaliteit van ons aanbod versterken. De intern begeleider/zorgcoördinator heeft cyclisch overleg met alle professionals, zowel over de groepen, de individuele leerlingen, de zorg, de samenwerking als de professionele ontwikkeling. Ook heeft de zorgcoördinator/intern begeleider contact met de peuter-lb'er die vanuit de gemeente is aangesteld.

De persoonlijke coaching van pedagogisch medewerkers valt onder het takenpakket van de pedagogisch coach vanuit Freekids.

Peuterspelen en BSO:

Wij bieden Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) aan bij het Peuterspelen. Kinderen ontwikkelen zich in de leeftijd van twee tot vier jaar razendsnel. Wij vinden het belangrijk dat een kind de begeleiding krijgt die zij nodig heeft, zodat zij met een goede start op de basisschool kan beginnen.

Op de BSO wordt er ontwikkelingsgericht gewerkt en groeit het activiteiten/spelaanbod mee met de ontwikkeling van een kind. Zo wordt er aangesloten bij de leeftijds- en/of ontwikkelingsfase van kinderen. We willen dat kinderen de tijd op de BSO als plezierig ervaren, dit doen wij onder andere door voldoende uitdaging te bieden en kinderen kennis te laten maken met nieuwe activiteiten. Er wordt rekening gehouden met de verschillende leeftijden op de BSO, voor de oudere kinderen wordt extra uitdaging aangeboden zodat zij de tijd op de BSO leuk blijven vinden.

De rol van de directie:

De directie van de school heeft de dagelijkse leiding en ziet toe op naleving van de gemaakte afspraken. Dit doet de directie van de school in nauwe samenwerking met de directie van de kinderopvangorganisatie. Er is structureel overleg tussen de directies van beide organisaties.